

LIBERTAS EST FACULTAS NATURALIS

LEIDSE JURIDISCHE REEKS

VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE LEIDEN

ONDER REDACTIE VAN A.L. MELAI EN J.TH. DE SMIDT

DEEL XIV

LIBERTAS EST FACULTAS NATURALIS

MENSELIJKE VRIJHEID IN EEN TEKST VAN DE
ROMEINSE JURIST FLORENTINUS

E.J.H. SCHRAGE

UNIVERSITAIRE PERS LEIDEN
1975

Deze studie is voor een belangrijk gedeelte tot stand gekomen tijdens een verblijf op het Nederlands Instituut voor Voortgezet Wetenschappelijk Onderzoek (NIAS) te Wassenaar gedurende het academisch jaar 1972-1973.

ISBN 90.6021.266.5

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Aan de Nagedachtenis van mijn Vader

Aan mijn Moeder

Aan mijn Vrouw

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk	I.	Inleiding en probleemstelling	1
Hoofdstuk	II.	D.1.5.4 en Inst. 1.3.1	6
Hoofdstuk	III.	Formele parallellen van D.1.5.4, resp. Inst. 1.3.1	17
Hoofdstuk	IV.	Materiële parallellen van D.1.5.4 en Inst. 1.3.1	24
Hoofdstuk	V.	Vrijheid bij de Stoa	32
Hoofdstuk	VI.	Florentinus en de Stoa	37
Hoofdstuk	VII.	Slavernij als instituut in de visie van de juristen van de klassieke periode	43
Hoofdstuk	VIII.	De interpretatie van de begrippen vrijheid en slavernij van de tweede tot in de zesde eeuw	49
Hoofdstuk	IX.	Westerse Patristiek	60
Hoofdstuk	X.	De interpretatie van D.1.5.4 en Inst. 1.3.1 volgens enige Middeleeuwse juristen	69
Epiloog		98
Résumé (en français)		99
Verkort aangehaalde literatuur		106
Geraadpleegde literatuur		108
Geraadpleegde edities		115
Personen- en zakenregister		120
Register van aangehaalde teksten		122